

HT-50. lh. (KÖH 34329): A lelőhely Bátmonostor belterületétől ÉNy-ra, a faluba vezető műút É-i oldalán, egy É-D irányú magaslaton található. A lelőhely középső részén 2009. szeptember 28. és október 1. között 247 m²-en végeztük a feltárást. A nyomvonalon 13 objektum folytja rajzolódott ki a nyelés során. A 14 stratigráfiai egység között 8 gödör, 3 oszlophely és 3 árok volt, melyek közül 5 feltehetően kelta kori, egy újkori és 8 korhatározó leletanyag hiányában ismeretlen korú. A feltételezhetően a La Tène időszakhoz köthető telepobjektumokhoz kerek vagy ovális alakú, egyenesen szűkülő falú, egyenes aljú gödrök, ill. Ny-K irányú, többtagú árkok tartoztak, melyek a nyomvonal K-i és Ny-i részén egyenletes sűrűségben jelentkeztek. Betöltésükből kevés leletanyag, elsősorban korongolt edényekhez tartozó perem- és oldaltöredékek kerültek elő. Az egyik hosszúkás gödör betöltésének legfelső 30 cm-nyi részéből nagy mennyiségű áglyenyomatos tapaszt bontottunk ki.

Az ismeretlen korú objektumokat kerek alapú, egyenesen szűkülő falú gödrök, egy Ny-K irányú, keskeny csatorna és kerek oszlophelyek alkották.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozásukat követően a kecskeméti Katona József Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Botyán Katinka, Császi Dávid, Molnár Zsolt technikusok.

GULYÁS GYÖNGYI

50. Bátmonostor, Szurdok (KÖH 69499)

(Bács-Kiskun megye) B, Sza, Á, I

A lelőhely Bátmonostor belterületétől É-ra, a Szurdok nevű határrész és a Ferenc-tápcsatorna szögletében található. A Horvát Tranzit gázszállító vezeték nyomvonalán a terepbejárás adatokon alapulva a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársai 2009. szeptember 15. és október 2. között a lelőhely (HT-47. lh.) középső részén, több ütemben, összesen 1398 m²-en végeztek megelőző feltárást.

A nyelés során a sárga, helyenként sárgásszürke, kötött, homokos altalajon 99 objektum folytja jelentkezett a nyomvonalon, egyenletes sűrűségben. A 122 stratigráfiai egység között 84 gödör, 18 cölöphely, 16 árok és 4 ház volt, melyek közül 67 bronzkori, 18 szarmata, 11 Árpád-kori, 26 pedig korhatározó leletanyag hiányában ismeretlen korú.

A bronzkori telepobjektumok – kisebb csoportokban koncentrálnak – a teljes megnyitott felületen megtalálhatók voltak. A jelenségek nagy részét a kerek, ovális vagy lekerekített sarkú, téglalap alakú, egyenesen szűkülő falú, ívelt vagy egyenes aljú gödrök alkották. A kijelölt terület K-i és Ny-i részén egy-egy nagyméretű bányagödört bontottunk ki, melyeket több kisebb beásás is tagolt. A bronzkori árkok ÉK-DNy vagy ÉNy-DK irá-

nyú, ívelten szűkülő falú, ívelt aljú, keskeny vízvezető árkok, melyek betöltéséből leletanyag alig került elő. A kerek, ívelten szűkülő cölöphelyek két csoportban, egymástól távol, egy-egy ÉK-DNy-i tengely mentén helyezkedtek el. Az egyetlen, téglalap alakú, 520 cm széles, félig földbe mélyített épület – melyre több objektumot is ráastak – a lelőhely Ny-i részén került elő. A bronzkori objektumokból nagy mennyiségű állatcsont – jellemzően kiskérődző, sertés és szarvasmarha –, valamint kagyló és csiga került felszínre. Az egyik gödörben két teknőst is találtunk. Az edénytöredékek közül vastag- és vékonyabb falú, belső oldalukon síkozott perem- és oldaltöredékeket említhetünk meg. Több peremtöredékhez széles szalagfűl is csatlakozott. Az egyik bányagödörből egy kúpos agyagnehezék, ill. több objektumból obszidián- és kovapengék is napvilágot láttak.

A szarmata kori jelenségek a nyomvonal K-i szakaszán, ill. ettől a csoporttól Ny-ra, kb. 60–70 m-re csoportosultak. A gödrök kerek, egyenesen bővülő falú, élelem-, majd hulladékátrolóként használt objektumok, melyek betöltéséből korongolt, szürke hombár- és táltöredékek, ill. kézzel formált fazekakhoz tartozó darabok kerültek felszínre. A két félig földbe mélyített épület egymástól meglehetősen távol feküdt. Az egyik egy NyÉNy-KDK hossz tengelyű, 12 m² alapterületű építmény, melynek hossz tengelyében három cölöphelyet bontottunk ki. A ház padlója keményre letaposott volt. A másik épület ÉNy-DK tengelyű, melynek ÉNy-i oldalán egy cölöplyukat találtunk; a ház jelentős hányadát egy Árpád-kori gödör metszette.

Az Árpád-kori objektumok kis számban és szórtan helyezkedtek el a feltárt felületen. A lelőhely K-i részén egy nagyméretű, több beásással tagolt bányagödört bontottunk ki, melyet egy ÉNy-DK tengelyű, lekerekített sarkú, téglalap alakú, szintúgy Árpád-kori házra ástak rá. Az épületben tetőszerkezetre utaló cölöphelyet nem figyeltünk meg. A korabeli objektumokból főként bográcshoz tartozó perem- és oldaltöredékek, valamint állatcsontok kerültek elő.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozásukat követően a kecskeméti Katona József Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Botyán Katinka, Császi Dávid, Molnár Zsolt technikusok.

GULYÁS GYÖNGYI

51. Belvárdgyula, Szarka-hegy (KÖH 52426)

(Baranya megye) U

2009. márciusban folytattuk a 2008 őszén megkezdett megelőző régészeti feltárást a lelőhelyen, 1423 m²-en, mely a korábbi 98. sz. lelőhely É-i felénél helyezkedik el, annak szerves folytatása. A lelőhely az M60-F5 bekötőút humuszolása során vált ismertté, a nyomvonalon sűrűn követték egymást az objektumok. A lelőhely központ-